

Розвиток сільськогосподарського страхування

У сучасних умовах, враховуючи світові економічні тенденції та значний аграрний потенціал України, поліпшення страхової захищеності сільського господарства, проблеми аграрного страхування за сценарієм кризових економічних деформацій, набули значного загострення. Не зменшуючи значимості й вагомості існуючих напрацювань та досягнень наукового загалу, слід все ж констатувати, що запити й виклики сьогодення вимагають формування якісно нових вимірів і підходів щодо здійснення пошуку розмаїття варіантів перебудови та окреслення горизонтів подальшого розвитку аграрного страхування з метою підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських виробників. Враховуючи, що зазначені положення детально розглядаються у монографії Ю.В. Алескерової “Розвиток сільськогосподарського страхування: теорія, методологія, практика”,¹ вона є своєчасною й актуальною.

Монографія добре структурована, текст її викладено на високому науковому рівні з конкретним використанням сучасної термінології та складається з передмови, п’яти розділів, післямови, списку використаних джерел, які різняться високим рівнем інформативності й візуалізації, що дало змогу максимально розкрити мету дослідження.

У першому розділі – “Теоретична платформа дослідження сільськогосподарського страхування” – детально розглянуто еволюцію базових понять і розкрито методологічний інструментарій, що використовується у дослідженні. Вказані теоретичні положення сприятимуть поглибленому розумінню категорії страхування сільського господарства.

У другому розділі – “Методологічний базис сільськогосподарського страхування” – узагальнено особливості механізму сільськогосподарського страхування, досліджено

процес його проведення, розкрито сутність сільськогосподарських ризиків та актуарні розрахунки, проведено аналіз сільськогосподарського страхування й зроблено кореляційний аналіз динаміки сільськогосподарського сегмента страхового ринку стосовно ринку страхових послуг України.

У третьому розділі – “Міжнародний досвід сільськогосподарського страхування” – висвітлено пропозиції з урахуванням досвіду страхового ринку Азербайджану, Росії та Узбекистану, розкрито моделі державної підтримки сільськогосподарського страхування.

У четвертому розділі – “Оцінка механізму сільськогосподарського страхування” розглянуто й проаналізовано сучасний стан і тенденції змін, практику державної підтримки, фактори впливу на механізм сільськогосподарського страхування, індексне страхування.

У п’ятому розділі – “Формування страхової політики при сільськогосподарському страхуванні” – проведено діагностику страхової політики при сільськогосподарському страхуванні, в тому числі й тарифної політики, механізм управління сільськогосподарськими ризиками та охарактеризовано механізм кептивного страхування.

Шостий розділ – “Напрями розвитку сільськогосподарського страхування” містить організаційно-методичні рекомендації щодо підвищення ефективності сільськогосподарського страхування, розкриває сутність аграрного страхового пулу в системі страхового захисту, шляхи удосконалення державної підтримки сільськогосподарського страхування з урахуванням розбудови інфраструктури сільськогосподарського сегмента страхування.

Особливістю роботи є те, що в ній автор розглядає проблеми страхування в сільському господарстві з погляду системного підходу, що в результаті, на нашу думку, допомогло виокремленню ключових, системотворчих факторів гальмування процесів його розвитку. До сильних сторін монографії слід віднести розроблені автором напрями, за

¹ Алескерова Ю.В. Розвиток сільськогосподарського страхування: теорія, методологія, практика : моногр. / Ю.В. Алескерова. – Вінниця: ТОВ „Видавництво Друкарня Діло”, 2015. – 368 с.

якими має розвиватися сільськогосподарське страхування з урахуванням моделі програми державної підтримки.

Таким чином, враховуючи своєчасність, актуальність, змістовність, наукову новизну і практичне значення розглянутих питань, у цілому монографія Ю.В. Алескерової “Розвиток сільськогосподарського страхування:

теорія, методологія, практика” має високий науковий рівень і буде цікавою для наукових працівників, викладачів вищих навчальних закладів, студентів, керівників аграрних підприємств та страхових компаній, які займаються проблемами сільськогосподарського страхування.

*С.А. НАВРОЦЬКИЙ, доктор економічних наук,
головний науковий співробітник*

*

Дослідження з питань формування стратегії економічного розвитку агропромислового виробництва

Формування на сучасному етапі розвитку України якісно нової національної економіки спрямовано на практичну реалізацію завдань довгострокової стратегії економічного зростання і розвитку, яка має забезпечити якісні перетворення – інноваційне оновлення й піднесення національної економіки, зокрема, агропромислового виробництва, що передбачає зростання економічних макро-, мікро- та мезапоказників за умов поліпшенням якісних параметрів життя населення.

Нинішній фінансово-економічний стан агропромислового комплексу, зважаючи на непересічне його значення для зростання й розвитку показників національної економіки та її безпеки, доводить про необхідність формування якісно нової стратегії розвитку комплексу з урахуванням вимог зовнішніх ринків збуту до сировини, товарів і послуг, внутрішньої потреби в цій сировині й товарах на засадах сталого економічного розвитку з урахуванням членства України у Світовій організації торгівлі (СОТ) та можливого членства у ЄС, тобто вимог Спільної аграрної політики ЄС (САП).

Сучасна економічна наука зазнає змін наукових парадигм, знаходиться в пошуку відповідних методологічних і методичних підходів до формування нових поглядів на розв’язання існуючих проблем та завдань, які продукують сучасні умови і фактори,

тобто соціально-економічні, екологічні та структурні зміни внутрішнього й мінливого зовнішнього економічного і політичного середовища. Значною мірою теоретико-методологічні відповіді на такі питання дає монографія Н.В. Попрозман «Формування стратегії економічного розвитку агропромислового виробництва: теорія, методологія, практика», що недавно вийшла у Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки»¹. Представлений у монографії науковий підхід до процесу формування стратегії економічного розвитку агропромислового виробництва може позитивно впливати на розробку і результативність прийнятих рішень стратегічного й тактичного характеру як на рівні окремого суб’єкта, так і на рівні галузі чи досліджуваного комплексу в цілому, а отже, є актуальним у теоретичній та практичній площинах. У монографії вказано, що науково обґрунтована стратегія розвитку агропромислового виробництва є основою зростання й розвитку та стабільного економічного добробуту кожного члена суспільства, збереження, відновлення і раціонального використання навколишнього середовища та зростання фінансово-

¹ Попрозман Н. В. Формування стратегії економічного розвитку агропромислового виробництва: теорія, методологія, практика : моногр. / Н. В. Попрозман. – К.: ННЦ ІАЕ, 2015. – 320 с.